

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
до екзамену з нормативного курсу
«Історія України другої половини ХХ – початку ХХІ ст.»
(для студентів спеціальності 032 «Історія та археологія»)

1. Історіографія проблеми «Україна в період Другої світової війни».
2. Радянсько-німецькі переговори: причини, хід, наслідки (до початку Другої світової війни).
3. Українське питання у міжнародній політиці напередодні та на початку другої світової війни. Західноукраїнські землі в політичних концепціях Німеччини та Радянського Союзу. Пакт Молотова-Ріббентропа, причини, зміст, наслідки.
4. Приєднання західноукраїнських земель, Північної Буковини, Бессарабії до складу УРСР, встановлення радянського режиму. Чи можна погодитися із трактуванням радянською історіографією походу Червоної армії на початку війни як «золотого вересня»? З'ясуйте причини розбіжностей в термінології та оцінках сучасних істориків. Обґрунтуйте прийнятний для вас варіант.
5. Становище українського населення у Генеральній губернії і радянській Україні: порівняльний аналіз. Законодавча база радянізації.
6. Створіть хронологію українсько-німецьких стосунків 1940–1942 рр. Форми військової та ідеологічної підготовки націоналістів. Еволюція поглядів ОУН (б) щодо нацистської Німеччини.
7. Расистська теорія та місце в ній слов'ян загалом та українців, зокрема до початку другої радянсько-німецької війни.
8. Позиція ОУН до Німеччини напередодні німецько-радянської війни. Акт відновлення державності України: причини, зміст наслідки.
9. Причини українсько-польського конфлікту. Українсько-польське протистояння в 1942–1943 рр. Волинська трагедія: причини, хронологія, наслідки.
10. Відновлення української державності 30 червня 1941 р.: підходи в оцінках.
11. Радянський патріотизм в роки Другої світової війни: тоталітарний механізм впровадження в Україні.
12. У чому полягає суперечливість проблеми колабораціонізму в Україні в роки Другої світової війни?
13. Українські військові формування у складі німецької армії: причини, хронологія, наслідки.
14. Початок німецької окупації України. Причини поразок радянських військ.
15. Створіть хронологічну таблицю наступу німецьких військ на території України в 1941 р.
16. Причини провалу бліц-кріг. Перші радянські перемоги. Радянський патріотизм як система тоталітарної ідеології.

17. Воєнні дії на території України в 1942 р. Ставлення українського населення до німецької окупації.
18. Державно-адміністративний устрій на Україні та особливості окупаційної адміністрації на українській території. Органи управління.
19. Економічна та соціальна політика нацистів. Відмінності та особливості нацистського урядування у різних зонах окупації. Концтабори на території України.
20. Репресії нацистів проти українського населення. Еволюція відношення українців до нацистської окупації.
21. Українсько-єврейські відносини в період Другої світової війни.
22. Партизанський рух на Україні в 1941 – середині 1942 рр. Партизанські рейди: завдання, методи проведення, наслідки. Труднощі в розбудові партизанських осередків.
23. Німецький окупаційний режим на території України: репресії, концтабори, оstarбайтерство ін.
24. Конференції ОУН (б) в період війни.
25. Поліська Січ: історія. Дослідіть консолідаційні кроки Т. Бульби-Боровця, спрямовані на досягнення згоди з ОУН(Б), ОУН(М) та іншими організаціями і розглянути збройний конфлікт, що спалахнув між бульбівцями та бандерівцями
26. Рішення III Надзвичайного великого збору ОУН-б.
27. УПА: дата, методи, хронологія подій. Структура УПА. Командний склад. Військові Округи (ВО). Сотні» «Вишкіл повстанців. Старшинські і підстаршинські школи УПА. Вишкіл на Прикарпатті».
28. Діяльність ОУН-м в період II світової війни.
29. Українська Головна Визвольна Рада.
30. Операція «Вісла».
31. Хронологія воєнних подій на Україні в 1943–1944 рр.
32. Складіть хронологічну таблицю «Основні наступальні операції Червоної армії на Україні в 1944 р.».
33. Людські та матеріальні втрати України в Другій світовій війні.
34. Розвиток української культури в період війни.
35. Звільнення України від німецької окупації, встановлення радянського тоталітарного режиму 1944 р.
36. Формування кордонів УРСР в 1945–1954 рр. (З чим пов'язані територіальні зміни в Україні у повоєнний період і як вони позначилися на внутрішньополітичному становищі?).
37. Історіографія «Україна 1945–1953 рр.».
38. Економічний та соціальний розвиток України 1944–1953 рр. (порівняйте з 1920–1930-ми рр.).

39. Політичний розвиток України в повоєнні роки. Система репресій.
40. Україна і радянська політика депортацій в повоєнний період.
41. Тоталітаризм у сфері культури. Ліквідація УГКЦ. Чому політика репресій з боку радянського режиму щоразу була спрямована на духовну сферу життя республіки?
42. Національно-визвольна боротьба українського народу проти сталінського режиму. Етапи зміни стратегії УПА.
43. Історіографія «Україна 1953–1964 рр.».
44. Лібералізація суспільно-політичного життя в Україні у 1953–1964 рр.: прояви, суперечності.
45. Процес десталінізації: закономірність проведення (існування альтернатив), суть (політична, ідеологічна), наслідки. Чи правомірним є поняття «відлиги» в період 1954–1964 рр.?
46. Реформа управління народним господарством. Розвиток промисловості.
47. Реформування сільського господарства в період М. Хрущова.
48. Соціально-економічне становище та рівень життя населення в хрущовський період.
49. Шістдесятники.
50. Державно-релігійні відносини (1955–1964 рр.).
51. Національна політика СРСР в 1954–1964 рр.
52. Стан української культури (освіта, наука, література, театр, музика). Русифікація: причини, прояви, наслідки.
53. Зародження дисидентського руху в Україні: причини, факти, оцінки. Історіографія проблеми.
54. Етапи придушення дисидентського руху.
55. Історіографія «Україна 1964–1985 рр.».
56. Криза суспільно-політичного життя в Україні. Формування радянської партноменклатури, удосконалення партійної піраміди.
57. Порівняльний аналіз діяльності перших секретарів ЦК Компартії України П. Шелеста та В. Щербицького.
58. Конституція СРСР 1977 р. та УРСР 1978 р.
59. УРСР у руслі зовнішньої політики СРСР: наростання ядерного протистояння, спроби розрядки, вплив подій у соціалістичному таборі (Угорщина, Чехословаччина, Польща) на ситуацію в Україні, війна в Афганістані та українські громадяни.
60. Економічний розвиток УРСР в 1965–1984 рр.: промисловий розвиток України: пріоритети й галузева нерівномірність, «командні методи», криза у сільському господарстві.

61. Соціальна сфера: демографічна ситуація, статус українського громадянина в СРСР, рівень життя населення в Україні.
62. Історіографія проблеми «Україна в 1985–1991 рр.».
63. Перебудова: дефініція, етапи, особливості. Теорії щодо оцінки перебудови як явища.
64. Економічна криза та спроби її подолання в 1985–1989 рр.
65. Заходи радянського керівництва щодо політичного реформування суспільства та їх наслідки в Україні.
66. Активізація національно-визвольного руху в Україні 1986–1991 рр.
67. Діяльність українських громадських і громадсько-політичних організацій (2 друга половина 1980-х рр. – 1991 р.).
68. Процеси відродження у релігійній сфері другої половини 1980-х рр.
69. Мітингова діяльність в період Української революції 1989–1991 рр.
70. Спроба утворення опозиційного національного фронту – Народний рух України (аналіз з'їздів).
71. КПУ: ідеологія та практика періоду перебудови.
72. Політичні партії України на початковому етапі незалежності: дата утворення, діячі, платформа.
73. Зміни в організації компартійно-радянського центру 1990–1991 рр. Суверенізація Української РСР. Декларація про Державний суверенітет України.
74. Законотворча діяльність Верховної Ради УРСР 1990–1991 рр.
75. Союзний договір як спроба воскресіння Союзу. Путч та Акт проголошення незалежної України. Затвердження державної символіки.
76. Воєнна доктрина незалежної України (1990-ті рр.) Зовнішня політика України (1991–1994 рр.).
77. Законотворча діяльність Верховної Ради України 1991 – 1994 рр. Конфлікт між гілками влади. Вибори 1994 р. Зміна системи виборів зразка 1997 р.
78. Партійне будівництво 1991–1994 рр.
79. Боротьба в українському суспільстві навколо питань про державну владу і місцеве самоврядування (1995 р.).
80. Конституція України: причини, привід, зміст, оцінки.
81. Вибори 1998 р. і розподіл політичних сил в парламенті.
82. Криза партійної системи у кінці 1990-х рр. Політичні скандали в період незалежної України.
83. Вибори 1999 р. передвиборча програма Л. Кучми.
84. Протистояння Л. Кучма – В. Ющенко кінця 1990-х рр.
85. Вибори 2002 р. Соціально – економічне становище України 1994–2004 рр.: промисловість, ціноутворення, приватизація.

86. Соціально-економічне становище України 1994–2004 рр.: сільське господарство.
87. Міжнаціональні відносини в незалежній Україні.
88. Культура України: освіта, наука, мистецтво, література (1991–2004 рр.).
89. Зовнішня політика України: європейський вектор. Україна – США – НАТО.
90. Українсько-російські відносини 1994–2004 рр.
91. «Помаранчева революція»: проблеми ідентифікації. Проблеми соборності в незалежній Україні.
92. Суспільно-політичний розвиток України у 2005–2009 рр.
93. Парламентські вибори 2006 р. Внутрішньо-політичні проблеми поступу України на сучасному етапі.
94. Соціально-економічний розвиток України у 2005–2010 рр.
95. Зовнішня політика України у 2005–2010 рр.
96. Президентські вибори 2010 р.
97. Внутрішня і зовнішня політика України в 2010–2014 рр.
98. Європейська революція 2013–2014 рр.
99. Анексія Росією Криму 2014 р.
100. Російська агресія на сході України. ЛНР, ДНР.
101. Внутрішня і зовнішня політика 2014–2018 рр.
102. Державно – церковні відносини в незалежній Україні.
103. Проблеми екології та демографії у незалежній Україні.
104. Розвиток культури в Україні 2004–2018 рр.